

คู่มือมาตรฐาน

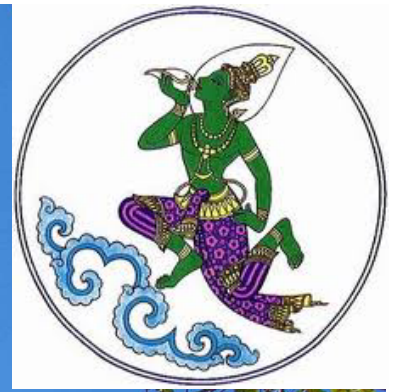
การปฏิบัติงาน

กระบวนการงาน

การผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียง

กรมประชาสัมพันธ์

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

คำนำ

เกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด ๖: การจัดการกระบวนการ กำหนดให้หน่วยงานต้องทบทวนกระบวนการที่สร้างคุณค่า และกระบวนการสนับสนุนพร้อมทั้งปรับปรุงและจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติในแต่ละกระบวนการ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ คณะทำงานพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด ๖ กรมประชาสัมพันธ์ จึงได้คัดเลือกกระบวนการที่สร้างคุณค่าของกรมประชาสัมพันธ์ จำนวน ๔ กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียง กระบวนการผลิตสารคดีโทรทัศน์ กระบวนการแถลงข่าว และกระบวนการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ระดับพื้นที่ เพื่อปรับปรุงกระบวนการและจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานกระบวนการผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียง เล่มนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต คำจำกัดความ หน้าที่รับผิดชอบ แผนผังกระบวนการผลิตสารคดีวิทยุ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน มาตรฐานงาน ระบบติดตาม ประเมินผล แผนสำรองฉุกเฉินเพื่อป้องกันผลกระทบกับการจัดการกระบวนการและเอกสารอ้างอิง จนเป็นผลงานที่มีคุณภาพเพื่อเผยแพร่ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้นำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกันของกรมประชาสัมพันธ์

คณะผู้จัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานกระบวนการผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียง ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือฉบับนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการผลิต รายการสารคดีวิทยุกระจายเสียงและผู้ที่เกี่ยวข้องจะสามารถนำความรู้และวิธีการจากคู่มือปฏิบัติงาน กระบวนการผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียงนี้ไปใช้เป็นมาตรฐานต่อไป

คณะทำงานเพื่อดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
PMQA หมวด ๖ การจัดการกระบวนการ กรมประชาสัมพันธ์
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

สารบัญ

หน้า

๑. วัตถุประสงค์.....	๑
๒. ขอบเขต.....	๑
๓. คำจำกัดความ.....	๑
๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ.....	๒
๕. ผังกระบวนการทำงาน (Work Flow).....	๔
๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน.....	๕
๗. มาตรฐานงาน.....	๖
๘. ระบบติดตามประเมินผล.....	๖
๙. การบริหารจัดการความเสี่ยง(การปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน).....	๗
๑๐. เอกสารอ้างอิง.....	๗

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน กระบวนการผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียง

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการผลิตรายการสารคดีวิทยุกระจายเสียงและผู้สนใจ สามารถผลิตสารคดีวิทยุได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อกำหนดมาตรฐานการผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ให้เป็นเอกภาพ
๓. เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

๒. ขอบเขต

คู่มือปฏิบัติงานการผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียงฉบับนี้ ครอบคลุมขั้นตอนการเตรียมการ ขั้นตอนการผลิตและขั้นตอนหลังการผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียงตามมาตรฐานของกรมประชาสัมพันธ์

๓. คำจำกัดความ

สารคดี	หมายถึง	เรื่องที่เรียบเรียงขึ้นจากความจริง ไม่ใช่จากจินตนาการ
วิทยุกระจายเสียง	หมายถึง	การแพร่สัญญาณเสียงออกอากาศโดยใช้คลื่นวิทยุหรือคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
สารคดีวิทยุกระจายเสียง	หมายถึง	เป็นรายการที่ให้สาระ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างละเอียดหลายแง่มุม ด้วยรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย รวมทั้งการใช้เพลง เสียงประกอบ และอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การบรรยายนอกสถานที่ ละครหลักการนำเสนอ คือ ความเป็นเหตุเป็นผล ขวนติดตามีลำดับเรื่องราว อารมณ์ต้องใช้ผู้ผลิตที่มีความชำนาญ

ไต่เตล	หมายถึง	เพลงที่ใช้เมื่อเริ่มรายการ เพื่อคั่นระหว่างเนื้อหาหรือระหว่างการเสนอรายการ เมื่อเปิดหรือจบรายการ อาจจะใช้เพลงเดียวกันหรือต่างเพลงกันเมื่อเปิด แต่ควรเปิดเพลงลักษณะนั้นตลอดไปในรายการเดียวกัน ส่วนใหญ่แล้วจะใช้เป็นเพลงบรรเลง (Instrumental music)
จิงเกิ้ล	หมายถึง	เพลงประจำรายการ บอกชื่อรายการ แนวคิดรายการ ชื่อหรือนามแฝงของผู้จัดรายการ มีท่วงทำนองดนตรีที่กระชับ รั้าใจ และสร้างความสนใจให้ผู้ฟังสามารถจดจำลักษณะเฉพาะของรายการได้ โดยปกติจิงเกิ้ลจะมีความยาว ๑๕ - ๖๐ วินาที
เสียงประกอบ	หมายถึง	เสียงที่เลียนแบบเสียงตามธรรมชาติ หรือเป็นเสียงที่มนุษย์สร้างขึ้นจากเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น เสียงจากเครื่องดนตรี อุปกรณ์ หรือคอมพิวเตอร์ โดยส่วนใหญ่เสียงประกอบจะมีผู้ผลิตและจำหน่ายในรูปแบบตลับเทปหรือแผ่นซีดี เสียงประกอบเหมาะสำหรับรายการวิทยุประเภทละคร สปอต สารคดี

๔.หน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้บริหาร

ประกอบด้วย

ผู้บริหารกรมประชาสัมพันธ์

ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (ผอ.สวท.)

ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขต ๑-๘ (ผอ.สปข.๑ - ๘)

ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัด.... (ผ.สวท....)

มีหน้าที่

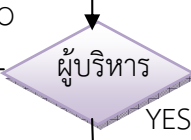

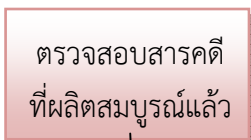
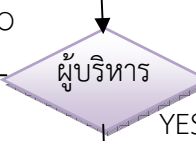
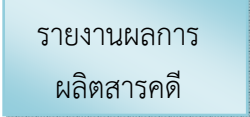
รับหรือกำหนดและมอบนโยบายในการผลิตและเผยแพร่สารคดีวิทยุกระจายเสียง

- **ผู้อำนวยการส่วน/หัวหน้าฝ่าย**
มีหน้าที่
 - มอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการผลิตและเผยแพร่สารคดีวิทยุกระจายเสียง
 - ตรวจสอบคุณภาพสารคดีวิทยุกระจายเสียง
 - ให้ความเห็นชอบในการเผยแพร่และบรรจุลงผังรายการ

- **นักสื่อสารมวลชน**
มีหน้าที่
 - กำหนดวัตถุประสงค์/กลุ่มเป้าหมาย/รูปแบบสารคดีวิทยุกระจายเสียง
 - จัดทำบทสารคดีวิทยุกระจายเสียง
 - ผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียงและบันทึกเสียง

- **นายช่างไฟฟ้าสื่อสาร**
มีหน้าที่
 - บันทึกเสียงและจัดหาเสียงประกอบตามบทที่กำหนด
 - ตัดต่อและประสานเสียง
 - ตรวจสอบคุณภาพเสียงสารคดีวิทยุกระจายเสียง

๕. ผังกระบวนการผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียง (Work Flow)

ระยะเวลา	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
๑ วัน		-ผู้บริหาร มอบหมาย, หรือ ผู้ผลิตกำหนดเรื่องเป็นไปตาม แผน/โครงการ/เฉพาะกิจ	-ผู้บริหาร , นักสื่อสาร มวลชน	-เอกสาร โครงการ/ แผนงาน
สารคดี - สั้น ๒ วัน - ยาว ๔ วัน		-เตรียมการ, วางแผนจาก แหล่งข้อมูลทั้งเอกสารอ้างอิง บุคคลและพื้นที่จริง	-นักสื่อสาร มวลชน	-อินทราเน็ต -หนังสือพิมพ์ -หนังสืออ้างอิง -สื่อวิทยุ,โทรทัศน์ -บุคคลเจ้าของเรื่อง -พื้นที่เกิดเหตุ
สารคดี - สั้น ๒ วัน - ยาว ๔ วัน		-สารคดีเรื่องสั้น (๒-๕ นาที) ผลิตภายใน ๒ วัน -สารคดีเรื่องยาว (๓๐ นาที) ผลิตภายใน ๔ วัน	-นักสื่อสาร มวลชน	-ฝ่ายผลิต รายการ
๑ วัน		-ผู้บริหารเห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ (การดำเนินการผลิต)	- ผู้บริหาร	
สารคดี - สั้น ๑ วัน - ยาว ๒ วัน		-เตรียมวัสดุอุปกรณ์, เนื้อเรื่อง, เสียง ประกอบ, ห้องบันทึกเสียง, ประสาน ผู้ประกาศ, ช่างเทคนิคตัดต่อ -ผลิตจึงเก็บ, ไตเติล	-นักสื่อสาร มวลชน -นายช่าง ไฟฟ้าสื่อสาร	-
๑ วัน		-ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อเตรียม บรรจุผังรายการ (ปรับปรุง,แก้ไข) ตรวจสอบ	-นักสื่อสาร มวลชน -นายช่าง ไฟฟ้าสื่อสาร	-เนื้อหาสารคดี
๑ วัน		-ผู้บริหารเห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ (ใช้เหตุและผลในการพิจารณา อีกครั้ง)	-ผู้บริหาร	-
๑ วัน		-รายงานผลการดำเนินงาน ให้เห็นชอบเพื่อบรรจุ ผังรายการต่อไป	-นักสื่อสาร มวลชน	-บันทึกสรุปผล การดำเนินงาน

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑	ขั้นตอนการเตรียมการ ๑.๑ กำหนดหัวข้อเรื่องสารคดี ๑.๒ นำเสนอผู้บริหารเห็นชอบ ๑.๓ วางแผน ศึกษา ค้นคว้า หาข้อมูล
ขั้นตอนที่ ๒	ขั้นตอนการผลิต ๒.๑ เก็บข้อมูลจากช่องทางต่าง ๆ อาทิ - ข้อมูลเอกสาร - บุคคลที่จะให้ข้อมูล ๒.๒ พิจารณาแนวทางการเขียนบท, ทำบทร่าง, ตรวจสอบบทและแก้ไข, จัดพิมพ์, จัดหาดนตรีและเสียงประกอบ ๒.๓ นัดหมายผู้อ่านสารคดี พร้อมทั้งชี้แจงความต้องการแก่ผู้อ่านสารคดี ๒.๔ นัดหมายช่างเทคนิค และจองห้องบันทึกเสียง ๒.๕ จัดทำไตเติ้ล/ จิงเกิ้ล ประจำรายการ ๒.๖ ดำเนินการผลิต - กำกับการผลิต - การอ่าน - การผสมเสียง - การตัดต่อให้มีคุณภาพและมีความยาวตามที่กำหนด
ขั้นตอนที่ ๓	ขั้นตอนหลังผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียง ๓.๑ ตรวจสอบคุณภาพของสารคดี ๓.๒ ทำหนังสือแจ้งฝ่ายรายการเพื่อบรรจุลงผังรายการและเผยแพร่ ๓.๓ รายงานผลการดำเนินงานการผลิตสารคดี ๓.๔ จัดเก็บสารคดี

๗. มาตรฐานการปฏิบัติงาน

- มาตรฐานระยะเวลา
- สารคดีสั้น ๒-๕ นาที (๑๐ วัน)
 - สารคดียาว ๓๐ นาที (๑๕ วัน)

มาตรฐานในเชิงคุณภาพ

- ผลิตสารคดีตรงตามวัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมาย
- ใช้รูปแบบและเนื้อหาได้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
- ผู้อ่านสารคดีและผู้ดำเนินรายการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องเหมาะสม
- ความสมบูรณ์และความน่าสนใจของเนื้อหา
- คุณภาพเสียงชัดเจน
- สามารถออกอากาศตามระยะเวลาที่กำหนด

๘. ติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินการผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียง

ประชุมสรุปผล เป็นไปตามแผน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขปัญหา
ของการผลิตสารคดีวิทยุกระจายเสียง

๙. การบริหารจัดการความเสี่ยง (การปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน)

ผังกระบวนการ	ความเสี่ยง	แนวทางแก้ไขปัญหา
ประเด็น/หัวข้อเรื่อง	ประเด็นหัวข้อเรื่องที่มีความล่อแหลมต่อความมั่นคง ความขัดแย้งต่างๆ บรรทัดฐานทางสังคม กฎหมาย	นำเสนอข้อเท็จจริงอย่างเป็นกลาง ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีหลักฐานอ้างอิง
วางแผนศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล	การเข้าไม่ถึงแหล่งข้อมูล แหล่งข้อมูลไม่ให้ความร่วมมือ พื้นที่แหล่งข้อมูลมีความไม่ปลอดภัย	สร้างเครือข่ายหรือผู้ใกล้ชิดแหล่งข้อมูล สืบค้นจากแหล่งข้อมูลข้างเคียง
เขียนบท	การใช้ภาษาหรือความเข้าใจในการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม	สอบถามจากผู้รู้ ค้นคว้าจากเอกสารอ้างอิง
ผลิต	การละเมิดลิขสิทธิ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พร้อมที่จะให้ข้อมูล พื้นที่แหล่งข้อมูลเกิดภัยพิบัติ อุปกรณ์ด้านเทคนิคในการผลิตขัดข้อง	ขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ นัดหมายใหม่หรือใช้แหล่งข้อมูลข้างเคียง ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีการตรวจสอบบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ
ตรวจสอบสารคดีที่ผลิตสมบูรณ์แล้ว	-	-
รายงานผลการผลิตสารคดี	-	-

๑๐. เอกสารอ้างอิง

- เอกสารการสอนชุดวิชาการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน
กระบวนการงานที่สร้างคุณค่า
กรมประชาสัมพันธ์
ปีงบประมาณ ๒๕๕๔

.....

กระบวนการงานการผลิตสารคดีวิทยุ

สทท. เจ้าภาพกระบวนการงาน

กระบวนการงานการผลิตสารคดีโทรทัศน์

สทท. เจ้าภาพกระบวนการงาน

กระบวนการงานการจัดแถลงข่าว

สปป. เจ้าภาพกระบวนการงาน

กระบวนการงานการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ระดับพื้นที่

สปช.๖ เจ้าภาพกระบวนการงาน

